

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Παρουσίαση του προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ για το περιβάλλον

Να αντιστρέψουμε την οικολογική κρίση

*για τη ριζική ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης της κοινωνίας μας υπό τις
αρχές της αειφορίας και της σύμμετρης ανάπτυξης*

Ομιλία του Αλέξη Τσίπρα

Αθήνα, 9 Απριλίου 2009

Εισαγωγή:

Σήμερα στην Ελλάδα, αλλά και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, βιώνουμε μια πρωτοφανή σε μέγεθος και διάρκεια οικολογική κρίση, με αιχμή την κλιματική αλλαγή.

Η εξάντληση των φυσικών πόρων, ο περιορισμός της βιοποικιλότητας, η εντεινόμενη αστικοποίηση, η αποψίλωση των δασών, η συρρίκνωση του αστικού πράσινου, η ρύπανση των εδαφών, των νερών και του αέρα, με όλες τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες είναι ήδη μια πραγματικότητα.

Ο χαρακτήρας και το μέγεθος της οικολογικής κρίσης οφείλεται στο καπιταλιστικό πρότυπο παραγωγής και κατανάλωσης, που στηρίζεται στην απεριόριστη συσσώρευση του κεφαλαίου και στη ληστρική εκμετάλλευση της φύσης, που παροξύνθηκε, τις τελευταίες δεκαετίες, με τη νεοφιλελεύθερη κατάργηση οποιασδήποτε ρύθμισης και την απόλυτη κυριαρχία της αγοράς.

Για εμάς, για την οικολογική ριζοσπαστική αριστερά, η κρίση και η γενικότερη απονομιμοποίηση του νεοφιλελευθερισμού ανοίγει το δρόμο για αναζήτηση πειστικών απαντήσεων σε συγκεκριμένα αλλά και θεμελιώδη ζητήματα, όπως:

«Τι παράγουμε και πώς το παράγουμε. Πώς διανέμουμε τον παραγόμενο πλούτο και τι καταναλώνουμε. Πώς αναπαράγουμε την κοινωνία μας και τους εαυτούς μας. Πώς προστατεύουμε και αξιοποιούμε δημιουργικά το περιβάλλον. Πώς αποκτούμε, αναπτύσσουμε και χρησιμοποιούμε τη γνώση προς όφελος της κοινωνίας συνολικά. Πώς ορίζουμε το δημόσιο χώρο και τα συλλογικά αγαθά.»
κ.ά.

Το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ

Το πολιτικό μας πρόγραμμα μας θέτει στο επίκεντρό του τα μεγάλα αιτήματα και στόχους που έχουν αναδειχθεί στον τόπο μας και διεθνώς τα τελευταία χρόνια. Αιτήματα και στόχους των οποίων η ικανοποίηση καθίσταται ήδη εξαιρετικά επείγουσα σήμερα.

Σαν πρώτιστο στόχο ορίζουμε τη ριζική ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της κοινωνίας μας υπό τις αρχές της αειφορίας και της σύμμετρης ανάπτυξης. Σε συνάρτηση με τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής και υπό παραγωγικές σχέσεις που θα γέρνουν διαρκώς την πλάστιγγα προς όφελος της δημιουργικής εργασίας.

Διεκδικούμε:

- Την απόλυτη εναρμόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων με την προτεραιότητα του σεβασμού και της διαρκούς βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος.
- Τον αποκεντρωμένο χαρακτήρα, την ισόρροπη οργάνωση και την ήπια κλίμακα της ανάπτυξης, σε αντιστοιχία με το πλουτοπαραγωγικό δυναμικό κάθε περιοχής και συνυπολογίζοντας τον πεπερασμένο χαρακτήρα των τοπικών πόρων.

Η ανάπτυξη που προτείνουμε προϋποθέτει ευρύτατη κοινωνική συμφωνία, δημοκρατική συμμετοχή και τον διαρκή έλεγχο. Προϋποθέτει έναν ριζικά διαφορετικό πολιτικό συσχετισμό από τον σημερινό.

Με αξιοποίηση όλων των σύγχρονων εργαλείων ενημέρωσης ώστε να δίνεται στους πολίτες να παίρνουν ουσιαστικό μέρος στις αποφάσεις.

Με έμφαση στη θεσμική και δημοκρατική θωράκιση του περιβάλλοντος και την ουσιαστική αποκέντρωση και ενίσχυση της δημοκρατίας στις τοπικές κοινωνίες.

Κριτική στις αναπτυξιακές πολιτικές των κυβερνήσεων του δικομματισμού

Οι κυρίαρχες αναπτυξιακές πολιτικές, που ακολούθησαν ΝΔ και ΠΑΣΟΚ τα τελευταία χρόνια, εντάσσονται σε μια νεοφιλελεύθερη πολιτική που ιδιωτικοποιεί τα κέρδη από τη ληστρική εκμετάλλευση των πόρων και την υπερκατανάλωση, ενώ κοινωνικοποιεί τις περιβαλλοντικές ζημιές, το κόστος των οποίων επωμίζονται κυρίως τα λαϊκά στρώματα.

Το πρότυπο παραγωγής και κατανάλωσης, που στηρίχθηκε στα μεγάλα τεχνικά έργα, την οικοδομή και τον τουρισμό σε βάρος της αγροτικής και βιομηχανικής παραγωγής, έχει εξαντλήσει τα όριά του. Έχει δημιουργήσει τεράστιες παραγωγικές, κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες και ευθύνεται για την οικολογική κρίση.

Η περιβαλλοντική πολιτική της ΝΔ ως σύντομο ανέκδοτο

Αναμφίβολα, η περιβαλλοντική πολιτική των πρόσφατων κυβερνήσεων της ΝΔ έχει παροξύνει τα χρόνια περιβαλλοντικά προβλήματα. Η ιδιωτικοποίηση δημόσιων αγαθών και τομέων και οι σκανδαλωδώς προνομιακές ρυθμίσεις υπέρ του μεγάλου κατασκευαστικού και κτηματομεσιτικού κεφαλαίου, απέδωσαν περισσότερα «μεγάλα έργα» σε βάρος του περιβάλλοντος και οδήγησαν σε κατασπατάληση των φυσικών πόρων και των δυνατοτήτων της τοπικής ανάπτυξης. Στην «περιβαλλοντική» πολιτική της ΝΔ:

- Υπάρχει απουσία οποιουδήποτε ελέγχου της βιομηχανικής παραγωγής, με αποτέλεσμα να απειλείται η δημόσια υγεία από τη ρύπανση, και αδιαφορία για τη βιωσιμότητα του αγροτικού τομέα.
- Καταγράφεται αποτυχία ακόμη και στην τήρηση των μηχανισμών και στόχων του Κιότο, ενώ αντίθετα προωθείται ένα ρυπογόνο ενεργειακό πρότυπο στην ηλεκτροπαραγωγή και ενισχύεται περαιτέρω το ΙΧ.
- Υπάρχει ηθελημένη απραξία ή και εγκληματικές θεσμικές παρεμβάσεις όσον αφορά τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος (δάση, περιοχές Natura, ακτές, υδάτινοι πόροι).
- Συνεχίζεται, αγνοώντας τη νομιμότητα, η παραχώρηση δημόσιου φυσικού πλούτου σε μεγαλοεπιχειρηματίες και την εκκλησία.
- Η χωροταξική πολιτική της ΝΔ, ιδιαίτερα αυτή που αφορά τον τουρισμό, αποτελεί μια νέα γενικευμένη επίθεση στο φυσικό περιβάλλον.
- Υπάρχει πλήρης απαξίωση των δημόσιων ελεγκτικών μηχανισμών, διοικητικός αυταρχισμός και ασυδοσία των συμφερόντων σε κάθε επίπεδο.

Ποια «πράσινη ανάπτυξη» προτείνει το ΠΑΣΟΚ;

Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλά για την περιβαλλοντοκτόνο πολιτική του "εκσυγχρονιστικού" ΠΑΣΟΚ: θυμόμαστε τα «μεγάλα έργα», ιδιαίτερα εκείνα της Ολυμπιάδας 2004, την επιχείρηση αναθεώρησης του άρθρου 24, τη διάλυση των μηχανισμών ελέγχου και την εκχώρηση δημόσιου φυσικού πλούτου σε ιδιώτες. Το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση διαμόρφωσε το εχθρικό προς το περιβάλλον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο διατηρεί και επαυξάνει η ΝΔ.

Σήμερα το ΠΑΣΟΚ επικαλείται την «πράσινη ανάπτυξη»...

Σε ένα εκτεταμένο «κείμενο διαλόγου», με στρογγυλεμένο και περιγραφικό λόγο, γεμάτο γενικόλογες εξαγγελίες, χωρίς σαφείς δεσμεύσεις και ξεκάθαρους στόχους. Ωστόσο, το ΠΑΣΟΚ, όχι μόνο δεν αναζητεί τα αίτια που οδήγησαν στη σημερινή περιβαλλοντική κρίση, αλλά επιμένει «αντιπεριβαλλοντικά» σε μεγάλα και κρίσιμα θέματα. Για παράδειγμα :

- Προστασία Δασών: το ΠΑΣΟΚ υπερασπίζεται το Νόμο 3208/03, τον οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ χαρακτηρίζει «δασοκτόνο» και ζητά την απόσυρσή του.
- Διαχείριση υδάτινων πόρων: Το ΠΑΣΟΚ επιμένει στην επιλογή των μεγάλων φραγμάτων, όπως είναι η εκτροπή του Αχελώου.
- Ενεργειακός σχεδιασμός: Το ΠΑΣΟΚ αποδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις τη χρήση του λιθάνθρακα για την αντιμετώπιση των ενεργειακών αναγκών.
- Αστικό περιβάλλον: Τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ στην τοπική αυτοδιοίκηση προωθούν το real estate στους δημόσιους πράσινους χώρους των πόλεων, οδηγώντας στην τσιμεντοποίηση των τελευταίων αδόμητων εκτάσεων.
- Τουρισμός: Το ΠΑΣΟΚ προώθησε και υποστηρίζει τις επενδύσεις του μεγάλου κατασκευαστικού κεφαλαίου στον τουρισμό και τα γήπεδα γκολφ.

Το όραμα για την «πράσινη ανάπτυξη» του ΠΑΣΟΚ υπάρχει μόνο στα χαρτιά, είναι μια «σημαία ευκαιρίας»... Επί της ουσίας, αποτελεί τη συγκάλυψη για τη συνέχιση της δικομματικής άλωσης του περιβάλλοντος.

Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να τοποθετηθεί με σαφήνεια: "Πράσινη οικονομία" μπορεί να σημαίνει φαραωνικά αιολικά πάρκα που καταστρέφουν οικοτόπους, μπορεί να σημαίνει εμπορικά κέντρα και αυτοκινητόδρομους, μπορεί να σημαίνει την εφαρμογή των δασοκτόνων ρυθμίσεων, μπορεί να σημαίνει επεκτάσεις ρυπογόνων βιομηχανιών σε ήδη επιβαρυμένες περιοχές; Μπορεί επίσης η "πράσινη οικονομία" να συμβαδίσει με την ιδιωτικοποίηση των τομέων της ενέργειας και του νερού;

→ ΣΥΡΙΖΑ: Λέμε ναι στον οικολογικό μετασχηματισμό, όχι στον "πράσινο καπιταλισμό"

Απ' αυτή τη στρατηγική μας θέση, τοποθετούμαστε κριτικά απέναντι στην πολιτική της λεγόμενης πράσινης οικονομίας και του φερόμενου ως «πράσινου new deal», που προβάλλονται σήμερα, από σημαντικό τμήμα του πολιτικού φάσματος που εκτείνεται από τα πράσινα και σοσιαλδημοκρατικά έως τα δεξιά κόμματα.

Η πολιτική αυτή προβάλλεται ως μια δυνατότητα υπέρβασης και της μείζονος οικονομικής κρίσης, καθώς θεωρείται ότι θα δώσει διέξοδο στο κεφάλαιο στηρίζοντας την κερδοφορία και τροφοδοτώντας την «ανάπτυξη», χωρίς επί της ουσίας να αμφισβητεί τίποτα από τον χαρακτήρα της.

Δηλαδή μας προτείνουν μια λύση «business as usual», με επέκταση της αγοράς στις πιο ζωτικές μας ανάγκες (πχ. ποιότητα ατμόσφαιρας, διατροφής, νερού κ.λπ.) και πιο εκτεταμένη μετατροπή της φύσης σε εμπόρευμα ώστε να μπορεί να είναι διαχειρίσιμη από τις αγορές.

Γιατί η οικολογική κρίση και τα κοινωνικά της αποτελέσματα είναι τόσο βαθιά που δεν είναι διαχειρίσιμα μέσω της πράσινης οικονομίας της αγοράς. Αντίθετα, απαιτούν ριζικές, παγκόσμιες, εθνικές και τοπικές, ανακατατάξεις στο καπιταλιστικό πρότυπο παραγωγής και κατανάλωσης.

Αν δεν υπάρχει ένα συνολικό σχέδιο ανασυγκρότησης και αν δεν εφαρμοστούν οι αρχές της οικονομίας των συλλογικών αναγκών και του δημόσιου χώρου, και αντίθετα αν κυριαρχεί η προτεραιότητα του κέρδους, τότε δεν μπορεί να υπάρξει καμία πράσινη οικονομία.

Η «πράσινη οικονομία» μπορεί να αποτελέσει ένα όχημα ριζικού μετασχηματισμού της οικονομίας, μπορεί όμως να αποτελέσει και τη νέα μεγάλη φούσκα ενός «περιβαλλοντικά ευαίσθητου» καπιταλισμού και αιτία της επόμενης κρίσης.

Για εμάς είναι στοίχημα της κοινωνίας, των πολιτών και των κινημάτων ποιος από τους δύο δρόμους τελικά θα ακολουθηθεί.

→ Προτείνουμε τον οικολογικό μετασχηματισμό οικονομίας και κοινωνίας

Σαν ΣΥΡΙΖΑ, καταθέτουμε μια συγκροτημένη και μακράς πνοής αντίληψη για την «οικονομία των αναγκών», της οποίας το ένα σκέλος αφορά ακριβώς την ανάγκη σεβασμού του περιβάλλοντος και την πολιτική μας πρόταση για ένα συνολικό «οικολογικό μετασχηματισμό» της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Ο οικολογικός μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας αφορά τόσο τους παραδοσιακούς κλάδους όσο και τους νέους κλάδους που έχουν ήδη αναδειχθεί ή μπορούν να αναπτύξουν δραστηριότητες. Η οικολογική διάσταση διαχέεται σε κάθε τομέα της παραγωγικής διαδικασίας, συγκροτώντας ένα οργανικό πλέγμα

Η δική μας αντίληψη για την πράσινη προσέγγιση της οικονομίας αποκτά διαφορετικό νόημα από την πράσινη οικονομία της αγοράς καθώς αποτελεί το εργαλείο για τον ριζικό οικολογικό μετασχηματισμό του συνόλου της οικονομίας (παραγωγή, διανομή, κατανάλωση) και των παραγωγικών δραστηριοτήτων και κλάδων, με τη δημιουργία στο εσωτερικό τους νέων εξειδικεύσεων και θέσεων εργασίας με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος

Αυτή η πράσινη προσέγγιση της οικονομίας ενισχύει την τοπική διάσταση. Δίνει έμφαση στα τοπικά προϊόντα και εξειδικεύσεις και έτσι δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης στην περιφέρεια, που σήμερα δοκιμάζεται.

→ Διεκδικούμε μια πράσινη προσέγγιση της οικονομίας σε ένα κόκκινο τρόπο παραγωγής

Μας ενδιαφέρει ουσιαστικά και η άμεσα κοινωνική διάσταση που αφορά τους όρους με τους οποίους παράγονται τα «πράσινα» προϊόντα, τις εργασιακές σχέσεις και δικαιώματα, το πλεόνασμα και τη διανομή του.

Θεωρούμε αναγκαίες προϋποθέσεις και ρήτρες, που θα διασφαλίζουν τα δικαιώματα των εργαζομένων και την ποιότητα των θέσεων εργασίας, που θα ενσωματώνουν μηχανισμούς διάχυσης στην κοινωνία των θετικών αποτελεσμάτων που θα παράγουν.

Ο οικολογικός μετασχηματισμός δεν ταυτίζεται πλήρως με τον κοινωνικό, αλλά συνδέονται. Και ακριβώς, στόχος δικός μας είναι η σύνδεση αυτή να γίνεται ολόένα και πιο βαθιά και ουσιαστική.

Αναφορά σε βασικές θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ

Ενέργεια

Η κλιματική αλλαγή δεν περιμένει. Η επείγουσα παγκόσμια ανάγκη για περιορισμό της ανόδου της θερμοκρασίας δεν μπορεί να υποτάσσεται στο κέρδος και τους μηχανισμούς της αγοράς (π.χ. χρηματιστήρια ρύπων), ούτε στη διασπορά της ρύπανσης στον παγκόσμιο Νότο.

Η σταδιακή (αλλά γοργή) απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα που έχουν υψηλό περιβαλλοντικό, οικονομικό και τελικά περιβαλλοντικό κόστος, είναι σήμερα μονόδρομος. Υποστηρίζουμε τη ριζική στροφή στην εξοικονόμηση – ιδιαίτερα στον κτιριακό τομέα- και τη διευκόλυνση της αποκεντρωμένης παραγωγής και χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Στην κατεύθυνση αυτή, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση η συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και τους ΟΤΑ και γενικότερα, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο θεσμών και κινήτρων.

Ζητάμε να απορριφθούν οριστικά οι σχεδιασμοί για εργοστάσια λιθάνθρακα και πυρηνική ενέργεια. Η (δημόσια) ΔΕΗ να στραφεί στις ΑΠΕ, να εφαρμόσει καθαρές τεχνολογίες στην ηλεκτροπαραγωγή και να συμβάλλει στην ανασυγκρότηση περιοχών που έχουν πληγεί από το λιγνίτη.

Στον τομέα των περιβαλλοντικά φιλικών μεταφορών, διεκδικούμε την αναβάθμιση ενός ενιαίου και δημόσιου ΟΣΕ, που θα προωθήσει μια πολιτική στροφής στο σιδηρόδρομο, για ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Πόλεις

Σήμερα, η υποβάθμιση του αστικού χώρου και οι ενδοαστικές ανισότητες εντείνονται με τη μεταφορά του προτύπου της Αθήνας στις μεσαίες πόλεις.

Είναι επείγουσα ανάγκη αποτελεί το να ληφθούν μέτρα για την ανάσχεση της αυθαίρετης επέκτασης των αστικών κέντρων και τη διάσωση των τελευταίων αδόμητων χώρων μέσα στις πόλεις. Σαν ΣΥΡΙΖΑ, μέσα και από αυτοδιοικητικές κινήσεις σε όλη την Ελλάδα, **διεκδικούμε να εφαρμοστούν δημόσιες πολιτικές διαφύλαξης και αναπλάσεων των ελεύθερων χώρων και να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες για την εξασφάλιση εκτάσεων, προκειμένου να μετατραπούν σε χώρους πρασίνου, ήπιας αναψυχής και άθλησης.**

Παλεύουμε ενάντια σε τεράστιους αυτοκινητόδρομους, όπως πχ. του Υμηττού, που έχουν αρνητικές χωροταξικές και κοινωνικές επιπτώσεις και κόστος.

Προτείνουμε την εκπόνηση μιας πολιτικής αναβάθμισης των καθαρών δημόσιων μέσων μεταφοράς, ιδιαίτερα σταθερής τροχιάς, για τη συγκοινωνιακή κάλυψη των αστικών κέντρων, σε συνδυασμό με την προώθηση της στρατηγικής για «πόλεις χωρίς αυτοκίνητα».

Απορρίμματα

Στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων – ιδιαίτερα των απορριμμάτων, η χρόνια αναποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση του προβλήματος, ή μάλλον, η συνειδητή επιλογή της μη-διαχείρισης του προβλήματος της διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων, έστω και με συμβατικούς τρόπους, έχει οδηγήσει σε προφανή αδιέξοδα – περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά.

Υποστηρίζουμε μια περιβαλλοντικά ορθή, οικονομική και χωρικά δίκαιη διαχείριση απορριμμάτων και τη διαφύλαξη του δημόσιου, κοινωφελούς και ανταποδοτικού χαρακτήρα της διαχείρισης.

Ζητάμε την εφαρμογή πολιτικής πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και κομποστοποίησης των αστικών στερεών αποβλήτων και απορρίπτουμε, τόσο την καύση των απορριμμάτων που προωθείται σήμερα, όσο και τη χωροθέτηση μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης αποβλήτων σε ήδη βεβαρημένες περιοχές.

Φυσικό περιβάλλον

Η κατάσταση των φυσικών οικοτόπων της χώρας επιδεινώνεται εξαιτίας των πυρκαγιών, της υπερβόσκησης, του κυνηγιού, της οικιστικής επέκτασης, της απόρριψης αποβλήτων, κ.α. Διατηρείται εκουσίως ένα χαώδες θεσμικό πλαίσιο, και έτσι σχεδόν οποιαδήποτε κρατική, πολιτική, μικροκομματική ή οικονομική «εξυπηρέτηση» μπορεί να χωρέσει εις βάρος του περιβάλλοντος

Διεκδικούμε την ενίσχυση των διαδικασιών και των μέσων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος: για τα δάση, τις προστατευόμενες περιοχές, τις ακτές και τα νερά

- Πολιτική για τα δάση και το δασικό πλούτο της χώρας: Σαφής οριοθέτηση και απόλυτη προστασία των εδαφών δασικού χαρακτήρα με την ολοκλήρωση των δασικών χαρτών και του δασολογίου. Κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, απλούστευση και κωδικοποίηση της δασικής νομοθεσίας και ανασυγκρότηση της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

- Μια νέα υδατική πολιτική, με παρεμβάσεις και έργα μικρής κλίμακας για την εξοικονόμηση και την ορθή διαχείριση υδάτων, με έμφαση στον αγροτικό τομέα. Να απορριφθεί η επιλογή των μεγάλων φραγμάτων και οι στρατηγικές ιδιωτικοποίησης των επιχειρήσεων ύδρευσης.
- Άμεση χωροθέτηση και έκδοση ρυθμιστικών σχεδίων για τις προστατευόμενες περιοχές (NATURA), συγκρότηση φορέων διαχείρισης και υποστήριξή τους με το απαραίτητο προσωπικό, τεχνογνωσία και πόρους.
- Θέσπιση θαλάσσιων περιοχών απόλυτης προστασίας από την αλιεία μεγάλης κλίμακας, τήρηση των σχετικών περιορισμών και μέτρα προστασίας της ήπιας παράκτιας αλιείας.

Αγροτική παραγωγή

Η αγροτική οικονομία εμπερικλείει, εκτός από τις οικονομικές της παραμέτρους, και πλήθος κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Στο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκουμε μια γεωργική παραγωγή ορθολογικά οργανωμένη, που θα σέβεται τους φυσικούς πόρους, θα προστατεύει τη βιοποικιλότητα, θα παράγει ποιοτικά προϊόντα που θα αλλάζουν τα πρότυπα κατανάλωσης και διατροφής, ενώ θα ενθαρρύνει τις ελεύθερες συλλογικές μορφές παραγωγής και εμπορίου (συνεταιρισμοί), θα συνδέει την αγροτική παραγωγή με την έρευνα και παράλληλα θα συγκρατεί τους ανθρώπους στον τόπο τους, προωθώντας μια νέα ποιότητα ζωής στην ύπαιθρο και στην περιφέρεια.

Τουρισμός

Το νεοεισαχθέν στην Ελλάδα –αλλά χρεοκοπημένο σε άλλες χώρες– μοντέλο του μαζικού τουρισμού, οι «σύνθετες επενδύσεις», η προς πώληση παραθεριστική κατοικία, τα υδροβόρα γκολφ, οι μεγάλες μαρίνες, κ.λπ. πληγώνουν ανεπανόρθωτα σημαντικά οικοσυστήματα και στερούν από τις τοπικές κοινωνίες άλλες, εναλλακτικές αναπτυξιακές επιλογές.

Ζητάμε -όπως και οι όλοι επιστημονικοί και κοινωνικοί φορείς που γνωμοδότησαν ενάντια στο Σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ- να αποσυρθεί το Ειδικό Χωροταξικό για τον Τουρισμό και να δοθεί έμφαση σε ήπια μοντέλα τουρισμού, σε σύνδεση με τις παραγωγικές δραστηριότητες και τους ιδιαίτερους πόρους και τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής.

Η συγκυρία μοιάζει κρίσιμη

Σήμερα, σε καθεστώς κρίσης, υπάρχει το ενδεχόμενο οι οικολογικές ανησυχίες της κοινής γνώμης να «παραμεριστούν». Ιδιαίτερα π.χ. σε τομείς όπως η οικοδομή και ο τουρισμός –που συνεισφέρουν δυσανάλογα στην οικονομία της Ελλάδας– μπορεί οι κάθε είδους επεκτατικές πιέσεις και αυθαιρεσίες να αποκτήσουν μεγαλύτερη ένταση.

Επιπλέον, με την πολυδιάσπαση της κοινωνίας σε συνθήκες ταυτόχρονα οικονομικής και οικολογικής κρίσης, υπάρχει επίσης ο κίνδυνος να δούμε και φαινόμενα «κοινωνικού αυτοματισμού» και αντιθέσεις π.χ. ανάμεσα στη διατήρηση ρυπογόνων θέσεων εργασίας και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Ανάπτυξη με επίκεντρο το περιβάλλον

Εμείς αντίθετα θεωρούμε ότι η διοχέτευση δημόσιων πόρων στην περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση μπορεί να έχει θετικές μακροχρόνιες επιδράσεις στην οικονομία και να αποτελέσει εργαλείο υπέρβασης της κρίσης του σημερινού μοντέλου.

Η ανάπτυξη με επίκεντρο το περιβάλλον δημιουργεί σταθερές και ποιοτικές θέσεις εργασίας και συμβάλλει ταυτόχρονα στην αναζωογόνηση των τοπικών οικονομιών αλλά και στον κοινωνικό έλεγχο της ανάπτυξης.

Σαν ΣΥΡΙΖΑ έχουμε προτείνει μια δέσμη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης – μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η δημιουργία 100.000 νέων θέσεων εργασίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Υπάρχει επείγουσα ανάγκη για άμεσες προσλήψεις σε «πράσινες» θέσεις εργασίας και σε «πράσινες» ειδικεύσεις που θα έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία για την κοινωνία συνολικά: δασοπροστασία, φύλαξη προστατευόμενων περιοχών, ανακύκλωση, τεχνολογίες και εφαρμογές εξοικονόμησης και ΑΠΕ κ.ά.

Αναγκαία σε αυτή την κατεύθυνση είναι η γενναία αναδιανομή πιστώσεων προς τις δημόσιες υπηρεσίες μαζί με τη λειτουργική αναδιάρθρωση και αναβάθμισή τους για την ουσιαστική εξυπηρέτηση των κοινωφελών σκοπών τους.

Ιδιαίτερα όσον αφορά το ΕΣΠΑ, είναι αναγκαίος ο αναπροσανατολισμός των περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων ώστε να ενσωματώσουν ουσιαστικά την περιβαλλοντική διάσταση και να μην εξαντλούνται οι διαθέσιμοι πόροι σε αναθέσεις τεχνικών έργων αμφίβολης ή και αρνητικής οικολογικής αξίας.

Ως ΣΥΡΙΖΑ θα συνεχίσουμε:

- μαζί με τα κινήματα και τις οργανώσεις των πολιτών

Οι αντιστάσεις των τοπικών κοινωνιών που αναπτύσσονται γύρω από διάφορα θέματα δίνουν ελπίδα για τη συνειδητοποίηση και την υπέρβαση της οικολογικής κρίσης. Η αριστερά, ο ΣΥΡΙΖΑ είναι οργανικό τμήμα αυτών των κινήματων και, με σεβασμό στην αυτονομία τους, αλληλεπιδρά και ανιχνεύει νέους τρόπους πάλης και αγώνα, νέες διεκδικήσεις και αιτήματα.

Τα κινήματα των πολιτών έχουν φτάσει να καλύπτουν το κενό το οποίο αφήνει η πολιτεία. Επενδυτές έφτασαν να φοβούνται τις τοπικές αντιδράσεις και τις δικαστικές επιπλοκές, ενώ είχαν πάψει να σέβονται τους θεσμούς της κρατικής μηχανής για την πόλη και το περιβάλλον.

Οι αντιστάσεις των πολιτών είναι θετικές για την κοινωνία και την πρόοδο. Συμβάλλουν στην αλλαγή στρατηγικής και στη δημιουργία αξιόπιστων περιβαλλοντικών και πολεοδομικών θεσμών ελέγχου.

- με παρεμβάσεις στη Βουλή

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ έχει πραγματοποιήσει σειρά παρεμβάσεων για συγκεκριμένα περιβαλλοντικά θέματα, και με τη μορφή ερωτήσεων, και με την οργάνωση της διαβούλευσης με κοινωνικούς, επιστημονικούς και περιβαλλοντικούς φορείς: για τον «αιιφορικό» ενεργειακό σχεδιασμό, για τη λειψυδρία, την αγροτική παραγωγή, τις περιουσίες της Εκκλησίας, τη δασοπροστασία και τα μεγάλα πάρκα της Αθήνας, για τα χωροταξικά πλαίσια και την προστασία της φύσης κ.ά.

Έχουμε δώσει, μαζί με άλλους φορείς, τη μάχη για την υπεράσπιση των άρθρων 24 και 117 του Συντάγματος και γενικότερα της υπεράσπισης και αναβάθμισης των δημόσιων θεσμών πολιτικής και ελέγχου για το περιβάλλον.

Στην κατεύθυνση αυτή, έχουμε εδώ και χρόνια προτείνει τη δημιουργία αυτόνομου υπουργείου Περιβάλλοντος, αρκεί αυτό να αποτελέσει κεντρικό όργανο για τη διαμόρφωση πολιτικής για τη χωροταξία και το περιβάλλον, όχι μια αποδυναμωμένη υπηρεσία, χωρίς πολιτική βούληση και υποστήριξη, «στη γωνία» των εκάστοτε de facto κυβερνητικών προτεραιοτήτων.

- στην Ευρώπη και τον κόσμο, μαζί με τις δυνάμεις των φόρουμ και της αριστεράς

Το οικολογικό ζήτημα είναι οικουμενικό, αφορά ολόκληρο τον πλανήτη – αν και πλήττει δυσανάλογα τις κοινωνίες εκείνες που ευθύνονται λιγότερο για την περιβαλλοντική κρίση, τους φτωχούς και τους κατοίκους του παγκόσμιου «Νότου».

Συνεργαζόμαστε σε κοινές πρωτοβουλίες και αγώνες με δυνάμεις στα Κοινωνικά Φόρουμ και τα κόμματα της ριζοσπαστικής αριστεράς και οικολογίας διεθνώς, και διεκδικούμε:

- Μια νέα διεθνή σύμβαση, για την μετα-Κιότο εποχή, με υψηλούς και δεσμευτικούς στόχους, σύμφωνα με τα πορίσματα της διακυβερνητικής επιτροπής του ΟΗΕ για τις κλιματικές αλλαγές.
- Αυστηρή ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία που θα αποτρέπει την επέκταση της κερδοσκοπικής σφαίρας στη φύση και θα καταναείμει αναλογικά και δίκαια τις επιβαρύνσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.
- Θεσμοθέτηση ισότιμων διαπεριφερειακών πολιτικών και θεσμών με περιβαλλοντικό αντικείμενο, ώστε να διασφαλίζεται η ειρηνική συνεργασία και η κοινή προσπάθεια των λαών για την αντιμετώπιση των οικολογικών προκλήσεων.

Στο ΣΥΡΙΖΑ θεωρούμε πως αν ανατραπεί η πρωτοκαθεδρία του κέρδους, είναι δυνατή μια άλλου τύπου ανάπτυξη, συμβατή με τη φύση, που σέβεται και βελτιώνει διαρκώς το φυσικό περιβάλλον.

Σε αυτή την κατεύθυνση αγωνιζόμαστε μαζί με τα κινήματα των πολιτών και τους ενεργούς επιστημονικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς φορείς.

Σε αυτή τη μάχη, μια μάχη για τη ζωή, θα βρεθούμε ελπίζουμε στο μέλλον με περισσότερους πολίτες και άλλες πολιτικές δυνάμεις.